

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
inrichting Internationaal Bedrijvenpark Friesland
(IBF) te Heerenveen

18 oktober 1995

576-107

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport inrichting Internationaal
Bedrijvenpark Friesland (IBF) te Heerenveen/
[Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht :
Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-940-8

Trefw.: milieu-effectrapportage; Heerenveen / bedrijfsterreinen ; Heerenveen.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Gemeenteraad van Heerenveen
Postbus 15000
8440 GA HEERENVEEN

uw kenmerk
GH-95.3004179

uw brief
d.d. 19 juli 1995

ons kenmerk
U697-95/Si/eb/576-108

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER inrichting
Internationaal Bedrijvenpark Friesland
(IBF) te Heerenveen

doorkiesnr.
(030) 234 76 34

Utrecht,
18 oktober 1995

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de inrichting van een internationaal bedrijvenpark (IBF) te Heerenveen.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. P. van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
IBF te Heerenveen

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
inrichting Internationaal Bedrijvenpark Friesland
(IBF) te Heerenveen

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
inrichting Internationaal Bedrijvenpark Friesland (IBF) te Heerenveen,

uitgebracht aan de gemeenteraad van Heerenveen door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

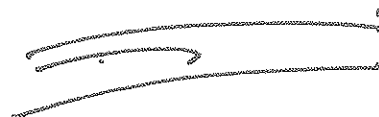
de werkgroep m.e.r. IBF te Heerenveen

de secretaris

mr. R.J. Sielcken

de voorzitter

ir. P. van Duursen

Utrecht, 18 oktober 1995

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Algemeen oordeel over het MER	2
3. Overige opmerkingen over het MER en aanbevelingen voor de verdere besluitvorming en de evaluatie achteraf	2
3.1 Grondwater	2
3.2 Cumulatie van milieugevolgen	4
3.3 Motivering van mitigerende en compenserende maatregelen	5
3.4 Bebouwing en verharding	5

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 19 juli 1995 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in de Heerenveense Courant d.d. 12 juli 1995
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

I. INLEIDING

De gemeente Heerenveen en de provincie Friesland hebben het voornemen een internationaal bedrijvenpark Friesland (IBF) te realiseren met een oppervlakte van 250 hectare aan de noordoostkant van de gemeente Heerenveen. Met de aanleg van het Internationaal Bedrijvenpark Friesland (IBF) beogen de gemeente en de provincie een uitbreiding van de werkgelegenheid voor de bevolking van Friesland te creëren.

De initiatiefnemers hebben een milieu-effectrapport (MER) opgesteld ten behoeve van de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Heerenveen, dat de locatie en inrichting van het IBF mogelijk moet maken. De gemeente Heerenveen is bevoegd gezag.

Per brief van 19 juli 1995 (bijlage 1) verzochten Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerenveen de Commissie voor de m.e.r. te adviseren over de inhoud van het MER. Met de bekendmaking in de Heerenveense Courant van 12 juli 1995 (bijlage 2) is het MER openbaar gemaakt.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. Voor de samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 3, waarin tevens een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste projectgegevens.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie bevat om het besluit te nemen en daarbij op grond van artikel 7.26 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER¹], zoals vastgesteld op 17 mei 1994 door de gemeente Heerenveen;
- op eventuele onjuistheden²];
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER³].

Conform artikel 7.26 tweede lid (Wm) heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen reacties op het MER, die schriftelijk zijn ingebracht in beschouwing genomen. Tevens heeft de Commissie kennis genomen van de reacties op de hoorzittingen op 5 september en 19 september 1995 te Heerenveen. Voor zover relevant zijn de reacties in dit advies verwerkt.

In dit advies wordt in hoofdstuk twee het hoofdoordeel over het MER uitgesproken. In derde hoofdstuk geeft de Commissie enkele aanbevelingen en opmerkingen die in de vervolgpcedure of bij de evaluatie achteraf betrokken kunnen worden.

1 Wm, artikel 7.23, lid 2.

2 Wm, artikel 7.23, lid 2.

3 Wm, artikel 7.10.

2. ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

Het MER geeft een goed inzicht in de voorgenomen activiteit en de daaraan verbonden milieugevolgen. De Commissie is derhalve van oordeel dat het MER voldoende informatie biedt om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de wijziging van het bestemmingsplan over het tot stand brengen van het IBF.

In het MER ontbreekt een beschrijving van de milieu-effecten van mogelijke grondwateronttrekkingen. Deze informatie is van belang in verband met de verdrogingsgevolgen in natuurgebieden die veroorzaakt kunnen worden door bedrijven die mogelijk grondwater op het IBF gaan onttrekken⁴). De toelating van deze bedrijven op het IBF wordt in het MER niet uitgesloten. Voor zover bij de Commissie bekend is, wordt over de toelating van grondwateronttrekkingen geen besluit genomen gelijktijdig met de herziening van het bestemmingsplan. De informatie over de omvang van grondwateronttrekkingen en het optreden van mogelijke negatieve milieu-effecten kan derhalve in een latere fase van de besluitvorming beschikbaar komen. Voor aanbevelingen over deze informatie wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER EN AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING EN DE EVALUATIE ACHTERAF

3.1 Grondwater

Voorafgaand aan de onderhavige inrichtings-m.e.r., heeft de provincie Friesland een MER opgesteld voor de locatiekeuze van het IBF in het kader van een streekplanuitwerking. Daarin heeft de provincie als initiatiefnemer het uitgangspunt gekozen dat grondwateronttrekkingen alleen toelaatbaar zijn als deze geen verdrogingseffecten veroorzaken in natuurgebieden in de omgeving van het IBF⁵). Door dit uitgangspunt werd informatie over verdrogingseffecten in de locatiekeuze-m.e.r. niet meer relevant bij de vergelijking tussen de locaties voor het IBF. De Commissie voor de m.e.r. beval in haar toetsingsadvies over dat MER daarom aan om bij het inrichtings-MER over het IBF aan te geven of, en zo ja, in welke hoeveelheden, de onttrekking van grondwater mogelijk is zonder verdrogingseffecten⁶). In het onderhavige MER ontbreken deze gegevens. De Commissie heeft echter tevens kennis genomen van een hydrologisch onderzoek naar de haalbaarheid van grondwateronttrekkingen⁷).

4 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2.

5 Zie Aanvulling op het MER IBF Streekplanuitwerking, Toelichting op het MER naar aanleiding van het herziene concept-advies van de Commissie m.e.r., 18 april 1995.

6 Zie Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Streekplanuitwerking Internationaal Bedrijventerrein Friesland (IBF), 7 juni 1995.

7 Zie Hydrologisch onderzoek haalbaarheid grondwaterwinning IBF te Heerenveen, Oranjewoud, mei 1995.

Dit onderzoek biedt een goede basis voor de beoordeling van effecten van mogelijke grondwateronttrekkingen. Dit onderzoek geeft aan dat de hydrologische effecten van een mogelijke onttrekking van minder dan 1 miljoen m³ grondwater per jaar beperkt zullen zijn. Uit de haalbaarheidsstudie blijkt verder dat bij een onttrekking van 3 miljoen m³ per jaar er zodanige hydrologische effecten optreden in omliggende natuurgebieden, dat effecten op de bestaande en potentiële natuurwaarden waarschijnlijk zijn.

De Commissie concludeert dat voor de situatie waarin het voornemen bestaat in een onttrekking van minder dan 1 miljoen m³ grondwater per jaar, een nader onderzoek niet nodig is omdat geen hydrologische effecten van betekenis te verwachten zijn. Indien overwogen wordt grondwateronttrekkingen toe te laten van meer dan 1 miljoen m³ per jaar, dient nader onderzoek te worden gedaan naar de hydrologische gevolgen in verband met de verdrogingsaspecten.

Dit nader onderzoek kan in aanvulling op het genoemde haalbaarheidsonderzoek de volgende inhoud hebben.

Om te kunnen vaststellen welke grondwateronttrekking maximaal mogelijk is waarbij (nog) geen verdrogingseffecten optreden, dienen de volgende uitgangspunten te worden gehanteerd. Ten eerste dat geen hydrologische effecten optreden in bestaande natuurgebieden en ten tweede dat de potenties van eventueel nog te ontwikkelen natuurgebieden niet mogen worden aangetast⁸].

De haalbaarheidsstudie van het ingenieursbureau Oranjewoud geeft een beeld van een gemiddelde zomertoestand. Het verdient aanbeveling in het nader onderzoek een berekening uit te voeren voor een meer extreme zomersituatie met minder neerslag. Hierdoor ontstaat een beter inzicht in de gevoeligheid van de milieugevolgen van de mogelijke grondwateronttrekkingen.

De studie van Oranjewoud beperkt zich tot de huidige grondwatersituatie. Het IBF wordt echter gefaseerd gerealiseerd. Het verdient derhalve aanbeveling in de nader onderzoek rekening te houden met de woningbouwplannen naast het geplande IBF waarin aan de bestrijding van verdroging veel aandacht zal worden besteed⁹]. Tevens dient rekening te worden gehouden met de autonome ontwikkeling van het beleid ter bestrijding van de verdroging.

De aanvullende studie kan tevens het programma nader invullen dat dient te worden opgesteld in het kader van de evaluatie achteraf. Deze evaluatie kan mede tot doel hebben de daadwerkelijke effecten van eventuele grondwateronttrekkingen op het milieu te kunnen volgen. Aan de hand van de gegevens uit de evaluatie kunnen maatregelen worden genomen indien de verdrogingseffecten anders zijn dan oorspronkelijk was voorspeld¹⁰].

Het verdient aanbeveling in de verdere besluitvorming nader onderzoek te verrichten naar de hydrologische gevolgen van grondwateronttrekkingen op het IBF, indien het voornemen bestaat om meer grondwateronttrekkingen op het IBF toe te staan dan 1 miljoen m³ per jaar. Tevens verdient aanbeveling de eventuele studie te betrekken bij de invulling van het evaluatieprogramma.

8 Zie eveneens bijlage 4, inspraakreactie nr. 14a. Daar wordt tevens gewezen op de mogelijke invloed van grondwateronttrekkingen op de weidevogelstand in het studiegebied.

9 Zie startnotitie inzake Stedelijke en Landschappelijke Ontwikkeling bij Skoatterwâld (d.d. 17 mei 1995).

10 Zie artikel 7.42 Wet milieubeheer.

3.2 Cumulatie van milieugevolgen

Bij het tot stand brengen van het bedrijvenpark treedt cumulatie op van milieugevolgen voor gevoelige bestemmingen, met name voor woningen. Die cumulatie heeft betrekking op geur- en geluidhinder vanwege het bedrijvenpark en de geluidhinder van de bedrijven en het verkeer. Voor de eerstgenoemde vorm van cumulatie is een systematiek opgezet om te komen tot een vorm van integrale milieuzonering. Op basis van een advies van de Gezondheidsraad heeft de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) besloten af te zien van een regeling omtrent de milieuzonering. Wel wordt erkend dat indien bewoners of gebruikers van milieugevoelige bestemmingen verschillende soorten milieuhinder ervaren, de milieukwaliteit van deze bestemmingen minder is dan bij bestemmingen die of alleen geluid- of geurhinder ondervinden. Aan dit aspect wordt in het MER geen aandacht besteed. Het verdient aanbeveling in de verder besluitvorming inzichtelijk te maken waar zich woningen bevinden die geluid- en geurbelasting ondervinden en in welke mate die cumulatie zich voordoet.

Uit de inspraak blijkt dat er weinig ervaring bestaat met 'parkachtige A-inrichtingen' en het geluidabsorberend vermogen van 'de groene inrichting' en de bodem. Er bestaat derhalve een aanzienlijke onzekerheid met betrekking tot de geluiduitstraling per m². De aangenomen waarden van de absorptie kunnen derhalve verschillen van de werkelijke geluidabsorptie. Het verdient derhalve aanbeveling de aangenomen waarden te toetsen aan de werkelijke absorptie na vestiging van bijvoorbeeld het eerste bedrijf. Op basis van deze berekeningen, vergeleken met de aannamen in het MER, kan de 'geluidruimte' voor de resterende bedrijven opnieuw en beter bepaald worden¹¹.

Het MER geeft een goed inzicht in de cumulatie van geluidhinder vanwege industrie- en wegverkeerslawaai. Geconcludeerd wordt dat volgens de thans beschikbare beoordelingsschaal¹² enkele situaties zijn die tamelijk slecht (langs het Meer) tot matig (Zestien Roeden) scoren. Tevens vermeldt het MER dat extra hinder kan worden verwacht van verkeers- en industrielawaai dat vanuit verschillende richtingen op de gevel van een woning komt. Het MER geeft niet aan welke maatregelen mogelijk zijn om deze hinder te beperken. Het verdient aanbeveling in de verdere besluitvorming inzicht te geven in de mogelijkheden en beperkingen om cumulatie van geluidhinder afkomstig van verschillende bronnen te beperken.

Het verdient aanbeveling in de verdere besluitvorming inzicht te geven in de cumulatie van verkeers- en industrielawaai en van geluid- en stankhinder en in de maatregelen, voor zover relevant, om die cumulatie te beperken.

11 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 15.

12 Zie concept-Richtlijn Cumulatie Geluidhinder, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, 1994.

3.3 Motivering van mitigerende en compenserende maatregelen

In de vergelijkende tabel over de voorgenomen activiteit en het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) wordt aangegeven welke mitigerende en compenserende maatregelen in deze alternatieven zijn opgenomen¹³. Bij de vergelijking wordt niet gemotiveerd waarom sommige maatregelen alleen in het mma zijn opgenomen en in andere gevallen deel uitmaken van beide alternatieven. Voor een aantal maatregelen is de motivering elders in het MER of het ontwerp-bestemmingsplan te vinden. Voor geur, geluid en grondwater sluiten de maatregelen van het voorkeursalternatief aan bij geldende milieunormen en beleidsuitgangspunten zodat zo min mogelijk bedrijfscategorieën voor het IBF worden uitgesloten. Blijkens de toelichting op het voorontwerp-bestemmingsplan wordt compensatie van het weidevogelgebied niet nodig geoordeeld omdat er een algemeen beleid is inzake natuurcompensatie¹⁴. Voor de overige maatregelen valt niet direct uit het MER of het bestemmingsplan op te maken waarom deze wel in het mma en niet in het voornemen zijn opgenomen. Het betreft de landschappelijke compensatie van het bosperceel, filtratie van hemelwater met behulp van vegetatie, natuurvriendelijke waterpartijen en de aanleg van aantrekkelijke recreatieve fiets- en wandelroutes.

Het verdient aanbeveling bij de vaststelling van het bestemmingsplan de keuze van de bovengenoemde maatregelen in het voornemen in relatie tot de maatregelen in het mma te motiveren.

3.4 Bebouwing en verharding

Het voorkeursalternatief in het MER verschilt met het voornemen in het voorontwerp-bestemmingsplan voor het maximum te bebouwen c.q. te verharden oppervlakte. De Commissie heeft derhalve nagegaan of het MER tevens de milieu-informatie verschaft over deze grotere te verharden en te bebouwen oppervlakten.

Het MER gaat bij het voorkeursalternatief uit van een maximum oppervlakte voor groen van 80%, voor bebouwing van 10% en voor verharding van eveneens 10%. In het bestemmingsplan wordt onder voorwaarden de mogelijkheid gegeven de verharding en bebouwing tot 40% van het netto oppervlakte te verhogen. Het MER beschrijft de variant met een verdeling van de oppervlakte van 60% groen en 40% verharding/bebouwing. Uit de beschrijving van de milieugevolgen blijkt onder andere in welke situaties met name voor het geluidaspect de gestelde wettelijke randvoorwaarden worden overschreden¹⁵.

Daarnaast biedt het voorontwerpplan de mogelijkheid onder voorwaarden het bebouwingspercentage te verhogen tot 30%, waarbij de verharding niet meer dan 10% van het oppervlakte mag bedragen. Deze variant is niet in het MER

13 De tabel in het hoofdrapport (tabel 7.4, pagina 121) verschilt met de tabel in de samenvatting van het MER. Blijkens mededeling van de initiatiefnemer is de tabel uit de samenvatting de juiste.

14 Zie Toelichting voorontwerp-bestemmingsplan, pagina 18.

15 Zie MER, pagina 84 en verder met weergave van 8 varianten van combinaties van bedrijfstypen. Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 4.

meegenomen. Voor de gevolgen op de bodem en het grondwater verschilt deze variant niet met de eerst genoemde variant omdat daar het totaal verharde oppervlakte maatgevend is. Wel zal meer bebouwing een toename van het verkeer kunnen veroorzaken. Dit wordt echter op het bedrijventerrein zelf, op de A7 en RW32 afgewikkeld. De milieugevolgen daarvan zullen verwaarloosbaar zijn. Tenslotte zal meer bebouwing het uiterlijk van het bedrijvenpark en dus het landschap kunnen beïnvloeden.

Bij de beide varianten dient te worden aangetekend dat de Commissie uitgaat van de redelijkerwijs ergst denkbare situatie (worst-case). Geconcludeerd kan worden dat de relevante milieugevolgen van deze varianten voldoende in het MER beschreven zijn.

Het verdient aan te bevelen bij de vaststelling van het bestemmingsplan aan te geven in hoeverre de bovengenoemde varianten inderdaad zijn te beschouwen als worst-cases van het voorkeursalternatief. Verder verdient aanbeveling in het nog op te stellen beeld-/kwaliteitsplan, zoals vermeld in het voorontwerp-bestemmingsplan, aan te geven in hoeverre de bovengenoemde verruimde bebouwingsmogelijkheden kunnen worden ingepast in de vormgeving van het IBF en de gevolgen daarvan voor het landschap.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het milieu-effectrapport
inrichting Internationaal Bedrijvenpark
Friesland (IBF) te Heerenveen

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 19 juli 1995 waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

GEMEENTE HEERENVEEN

CRAGSIRAAAI 2 POSTBUS 15000 8440 GAHLE-HEENVEEN
TELEFOON 05130-12712 TELEFAX 05130-12475

Commissie voor de milieu-
effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu effectrapportage
ingekomen:	20 juli 1995
nummer:	1038-95
dossier:	576-77/ma 79 bx
kopie naar:	S/S c/ Pres/IBF

uw brief van: ons kenmerk: bijlage(n): datum:
- GH.-95.3004179 div. 19 juli 1995.

onderwerp:
Milieu Effect Rapport IBF, Heerenveen.

Hierbij zenden wij u toe -in zeevoud- het MER voor het Internationaal
Bedrijvenpark Friesland en de samenvatting van het MER.

Graag zouden wij hierover uw advies ontvangen.

De openbare zitting over het MER vindt plaats op 5 september 1995, in
het Nije Huys te Heerenveen, aanvang 20.00 uur.

Indien u nadere inlichtingen over deze brief wenst, kunt u bellen met
de heer G. Haanstra, telefoon 05130-12740.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Heerenveen.
Namens dit college,

, hoofd afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling,
F.H. Perdock.

b.a.

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in de Heerenveense Courant d.d. 12 juli 1995

START INSPRAAKPROCEDURE (IBF (MEGAPARK))

De gemeenteraad heeft vorige week maandag, 3 juli 1995, besloten om het overleg, de advisering en inspraak over het Economisch Effect Rapport (EER), het Milieu Effect Rapport (MER) en het bestemmingsplan voor het Internationaal Bedrijvenpark Friesland (IBF) te starten. De inspraakprocedure over de drie plannen voor het IBF start vandaag.

TER INZAGE EN SCHRIFTELIJKE REACTIES

Vanaf vandaag, 12 juli 1995, tot en met 2 oktober 1995 liggen de officiële stukken voor het IBF ter inzage bij de receptie van het gemeentehuis. Gedurende deze periode kunnen schriftelijke inspraakreacties worden ingediend bij burgemeester en wethouders van Heerenveen, Postbus 15000, 8440 GA Heerenveen.

INSPRAAKBIJeenKOMST

Daarnaast organiseert de gemeente een inspraakbijeenkomst over de genoemde plannen voor het IBF. Deze bijeenkomst wordt gehouden op dinsdag 5 september 1995 in het Nije Huys, Burgemeester Falkenavweg 14 te Heerenveen. Tijdens deze bijeenkomst zijn deskundigen en bestuurders aanwezig om een toelichting te geven over de rapporten en plannen en om vragen te beantwoorden. De aanwezigen kunnen mondeling inspreken tijdens de bijeenkomst.

Mocht blijken dat één bijeenkomst onvoldoende tijd geeft om de plannen en de inspraakreacties duidelijk tot hun recht te laten komen, dan wordt kort hierna een tweede bijeenkomst georganiseerd. In de periode direct voorafgaand aan de inspraakbijeenkomst worden nog aanvullende aankondigingen geplaatst in deze voorlichtingsrubriek.

HET BESTEMMINGSPLAN

Het voorontwerp-bestemmingsplan voor het Internationaal Bedrijvenpark Friesland vormt het uitgangspunt voor de inrichting en vormgeving van het terrein. Dat plan is bedoeld om het beoogde gebied aan de oostkant van Heerenveen in te richten tot een ruim opgezet bedrijvenpark met een hoogwaardige uitstraling, een landschappelijke aankleding en een lage dichtheid van bebouwing.

Het bestemmingsplan zal aangevuld moeten worden met milieuvormingsplannen en met door de gemeenteraad vast te stellen plannen gericht op o.a. beeldkwaliteit en landschap. Ook zullen met de te vestigen bedrijven afspraken worden gemaakt waarin zaken met betrekking tot de inrichting, het beheer en het onderhoud van de terreinen worden vastgelegd.

De te realiseren bedrijfsgebouwen zullen zelf ook een bijdrage moeten leveren aan de prestigieuze uitstraling van het IBF. Gestreefd wordt daarom naar een hoogwaardige architectuur. De uitstraling van de gebouwen zal versterkt moeten worden door een ruim opgezette parkachtige omgeving. Daarom dienen de gebouwen minstens 150 meter van elkaar te liggen.

In het bestemmingsplan is een groenstrook opgenomen tussen het bedrijvenpark en de woonbebouwing aan Het Meer en de Zestienroeden. Voorts wordt tussen deze strook en de bedrijven een bebouwingsvrije zone aangehouden van 200 meter.

Het hele IBF-gebied is opgedeeld in zones die horen bij de verschillende categorieën bedrijven. Daarbij gelden landelijk toegepaste afstanden tussen de bedrijven en de woonbebouwing. De afstand is afhankelijk van het soort bedrijf, de zwaarste typen bedrijven dienen op 1.000 meter van woningen te worden geplaatst.

Het IBF als geheel krijgt volledige aansluitingen op de A32 en de A7. Door het gebied is een diagonale hoofdweg gepland, die de verbinding vormt tussen aansluitingen van het terrein op de A7 en de A32. De te verkopen kavels worden weer aangesloten op de hoofdweg.

MER

Het MER is gemaakt om inzicht te krijgen in de milieugevolgen van het IBF. Omdat nog onduidelijk is welke bedrijven zich zullen vestigen in het IBF, zijn er varianten ontwikkeld met verschillende invullingen van het bedrijvenpark. Hierbij is gevarieerd met het aantal bedrijven en het type bedrijven dat zich kan vestigen in het IBF. Ook zijn verschillende varianten gemaakt voor de inrichting van gebied. Hierbij zijn varianten gemaakt op het tracé van de hoofdontsluiting, de landschappelijke aankleding en de zogenaamde verhardingsgraad van het gebied (dit heeft invloed op de geluidsproductie in het gebied).

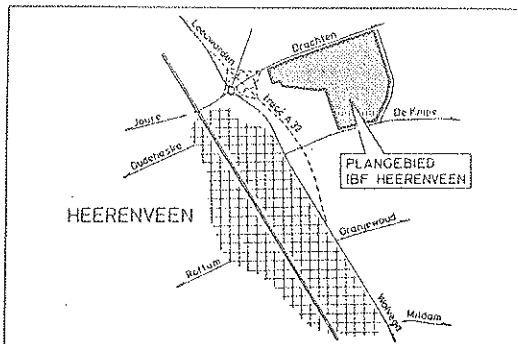
Soorten bedrijven in bestemmingsplan IBF beschreven.

Het IBF is opgezet als een grootschalig bedrijvenpark dat gesitueerd is in een hoogwaardige omgeving, dat investeerders een goed rendement biedt op hun investeringen en korte wachttijden kent voor het opstarten van de activiteiten. Aan het uiterlijk en de kwaliteit van de gebouwen wordt in het IBF veel belang gehecht waardoor dit een "campusachtige" uitstraling zal krijgen.

In principe komen bedrijven vallend onder milieucategorie 1 tot en met 5 in aanmerking voor een plaats in het IBF. Gezien het karakter van het IBF dient daarop een nadere selectie te worden toegepast.

Als criteria die bepalend zijn voor deze selectie, kunnen worden genoemd:

- de bedrijven dienen internationaal georiënteerd te zijn;
- de bedrijven dienen te behoren tot een modern en innovatief marktsegment;

- het dient te gaan om productiebedrijven met een grote toegevoegde productiewaarde;
- de bedrijven dienen geen negatieve milieu-effecten op het bedrijvenpark zelf te hebben;
- de bedrijven dienen een bepaald imago uit te stralen;
- het dient te gaan om bedrijven met een grote ruimtebehoefte en een lage bebouwingsintensiteit.

Binnen de beoogde bedrijfscategorieën komt een grote verscheidenheid aan bedrijven voor, ook in relatie tot de milieu-effecten. Om te voorkomen dat de realisering van het IBF tot niet aanvaardbare milieu-effecten voor de omgeving zou leiden, wordt ervan uitgegaan dat zich hooguit categorie 5-bedrijven op het IBF mogen vestigen. De strik van het bedrijvenpark, zoals ook uit het MER blijkt, is zodanig dat in een groot deel daarvan zonder problemen categorie 5-bedrijven gesitueerd kunnen worden.

De met deze categorie bedrijven in acht te nemen afstand tot woonbebouwing, varieert in het merendeel van de gevallen, namelijk van 500 tot 700 meter. Slechts in een enkel geval (organisch-chemische bedrijven) is sprake van een afstand van 1000 meter. Het centrale gedeelte van het noordelijk segment van het IBF is geschikt voor de vestiging van dit soort bedrijven. In het gedeelte van het IBF dat op minder dan 500 meter vanaf de woonbebouwing ligt, kunnen de bedrijven uit categorie 4 en lager worden gesitueerd. Gezien de gewenste uitstraling en het prestigieuze karakter van het IBF zijn ook een aantal bedrijfsoorten ongewenst. Vestiging van dit soort bedrijven zou afbreuk doen aan de opzet van het IBF en maken dat de beoogde bedrijven zich er juist niet meer willen vestigen.

Het EER

Om de economische effecten van het IBF in beeld te brengen is een Economisch Effectrapport geschreven door het adviesbureau KPMG Bureau voor Economische Argumentatie (BEA) te Hoofddorp. Uitgaande van de investeringen en financiering acht BEA de eerste fase van het IBF niet alleen haalbaar, maar bovendien vrijwel zonder risico's voor de gemeente Heerenveen en de provincie Friesland. De gehele financiering geschiedt immers in een keer (en voor een groot deel met geld uit 'Brussef' en 'Den Haag'). Op het project drukken derhalve geen kapitaalslasten.

Kosteneffectief

Ook al is het IBF haalbaar en wenselijk, dan nog is de vraag gerechtvaardigd of de overheidsmiddelen niet efficiënter ingezet kunnen worden om de werkgelegenheid in Friesland te bevorderen. In onderstaande tabel zijn de blijvende werkgelegenheidseffecten van de eerste fase van het IBF gerelateerd aan de overheidsinvesteringen.

scenario	van	tot
0-30 ha	f 53.000,-	f 100.000,-
35-55 ha	f 20.000,-	f 42.000,-
60-80 ha	f 16.000,-	f 40.000,-

Wat een redelijk bedrag per arbeidsplaats is, is een politieke vraag, geen economische. Het gaat erom dat deze bedragen vergeleken kunnen worden met de kosten van andere stimuleringsplannen. De volgende voorbeelden kunnen worden genoemd:

project	overheidsinvestering per arbeidsplaats
uitbreiding Schiphol	f 150.000,-
Havenplan Rotterdam	f 330.000,-
Masterplan Amsterdam/Noordzeekanaal	f 85.000,-
Betuweroete	f 150.000,-

Vergeleken met deze grote projecten kan het IBF zonder meer kosteneffectief worden genoemd, zo oordeelt BEA.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemers: gemeente Heerenveen en de provincie Friesland

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Heerenveen

Besluit: herziening van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Heerenveen

Categorie Besluit m.e.r.: vrijwillige m.e.r.

Activiteit: De gemeente Heerenveen en de provincie Friesland hebben het voornemen een internationaal bedrijvenpark (megapark) in te richten aansluitend op het in ontwikkeling zijnde bedrijventerrein 'De Kavels' te Heerenveen. De oppervlakte van dit zogeheten Internationale Bedrijvenpark Friesland (IBF) is 250 hectare.

Procedurale gegevens:

brief bevoegd gezag met verzoek om advisering: 8 december 1993

kennisgeving startnotitie: 5 januari 1994

inspraaktermijn: 6 januari 1996 tot en met 6 februari 1994

informatiebijeenkomst belegd: ja

einde wettelijke adviestermijn: 10 maart 1994

bevoegd gezag vraagt (uiteindelijk) advies voor: 10 maart 1994

richtlijnenadvies uitgebracht op: 9 maart 1994

richtlijnen vastgesteld op: 30 mei 1995

brief bevoegd gezag met verzoek om advisering: 19 juli 1995

kennisgeving MER: 12 juli 1995

inspraaktermijn: 12 juli 1995 tot en met 2 oktober 1995

hoorzitting(en) belegd: ja

bevoegd gezag vraagt (uiteindelijk) advies voor: 6 november 1995

toetsingsadvies uitgebracht: 18 oktober 1995

Bijzonderheden

De Commissie beoordeelt het MER als voldoende voor de besluitvorming. In het MER ontbreekt een beschrijving van de milieu-effecten van mogelijke grondwateronttrekkingen. Voor zover bij de Commissie bekend is, wordt over de toelating van grondwateronttrekkingen geen besluit genomen gelijktijdig met de herziening van het bestemmingsplan. De milieu-informatie hierover kan derhalve in een latere fase van de besluitvorming beschikbaar komen. De Commissie beveelt aan nader onderzoek te verrichten naar de hydrologische gevolgen van grondwateronttrekkingen op het IBF, indien het voornemen bestaat om meer grondwateronttrekkingen op het IBF toe te staan dan 1 miljoen m³ per jaar. Tevens beveelt de Commissie aan de eventuele studie te betrekken bij de invulling van het evaluatieprogramma.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. W. Altenburg

ir. P. van Duursen (voorzitter)

drs. H.M. Slaats

ir. J. Termorshuizen

ir. R.A. van Tilburg

Secretaris van de werkgroep: mw. mr. M.F. de Jong (richtlijnenfase) en mr. R.J. Sielcken (toetsingsfase).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	950929	Landbouwschap Gewestelijke raad voor Friesland	Leeuwarden	951006
2.	950928	Waterleiding Friesland	Leeuwarden	951006
3.	950928	Hus & Hiem, welstandsadvisering en monumentenzorg	Leeuwarden	951006
4.	950927	Provincie Friesland, dienst ruimte en milieu	Leeuwarden	951006
5.	950925	Burgemeester en wethouders van Opsterland	Opsterland	951006
6.	950918	Waterschap Friesland	Leeuwarden	951006
7.	950908	Burgemeester en wethouders van Skarsterlân	Joure	951006
8.	950807	N.V. Nederlandse Gasunie	Deventer	951006
9.	950817	NS Railinfrabeheer	Utrecht	951006
10.	950822	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	951006
11.	950731	Ministerie van Defensie, dienst gebouwen, werken en terreinen, directie Noord-Oost Nederland, afdeling Beheer Ruimtelijke Ordening en Milieu	Meppel	951006
12.	950726	PTT Telecom Netwerkdiensten	Amersfoort	951006
13.	950809	Waterschap Tjonger-Compagnonsvaarten	Oosterwolde	951006
14.	950615	Milieuplatform Heerenveen (MPH)	Heerenveen	951006
14a.	--			951006
14b.	950615			951006
14c.	950615			951006
15.	950825	Milieu-adviesbureau Regio de Friese Wouden	Drachten	951006
16.	950929	C.L. Lammerts van Bueren	De Knie	951006

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
17.	950928	G. Bergsma	Luxwoude	951006
17a.	950928			951006
18.	950909	Aktiegroep Megapark-neeſ	Heerenveen	951006
19.	950929	Y. Bakker	It Oranjewâld	951006
20.	950929	Das Rechtsbijstand	Amsterdam	951006
21.	950928	Familie A. Stamhuis	Heerenveen	951006
22.	--	Stichting Mobilisatie Heerenveen e.o.	Heerenveen	951006
23.	950924	S.S. Luinenburg en C. Luinenburg- Donkersloot	Heerenveen	951006
24.	950928	Adviseurs voor Management namens J.D. de Boer	Leeuwarden	951006
25.	950927	Adviseurs voor Management namens B. Brouwer	Leeuwarden	951006
26.	950916	J.J.L. Witteveen	Heerenveen	951006
27.	950928	J.T. de Vries	Heerenveen	951006
28.	950928	S. van de Wielen	Oranjewoud	951006
29.	950921	Adviseurs voor Management namens H. de Vries	Leeuwarden	951006
30.	950920	Adviseurs voor Management namens F. van Es	Leeuwarden	951006
31.	950825	SRK Rechtsbijstand namens P.J. van der Wal en M.M. Libbenga	Zoetermeer	951006
32.	950905	Verslag 1e inspraakbijeenkomst	Heerenveen	951006
33.	950919	Verslag 2e inspraakbijeenkomst	Heerenveen	951006